

De nasjonale forskningsetiske komiteene
v/NESH

Deres ref.: 182/2015

Vår ref.:15/03763-9

Dato: 15.09.2015

Høringsuttalelse - utkast til reviderte "Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi" og "Forskningsetiske retningslinjer for Internettforskning"

Vi viser til mottatte forslag til reviderte nasjonale forskningsetiske retningslinjer i brev datert 27.05.2015, med høringsfrist 18.09.2015.

Utkastet til reviderte retningslinjer er videreformidlet til de fagmiljøer ved UiS som er nærmest til å uttale seg om høringsutkastene.

Vedlagt er kommentarer mottatt fra Det humanistiske fakultet ved UiS.

Med hilsen

John B. Møst
universitetsdirektør

for
Troels Gyde Jacobsen
forskningsdirektør

Saksbehandler: Michael Brune

Vedlegg: Vedlegg:

- Kommentarer til høring fra Det humanistiske fakultet

NOTAT MED OPPFØLGING

Til:

Jorunn Helen Barka/Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Kopi til: Lone Littlehamar/Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Alexandre Dessingue/Det humanistiske fakultet, Trude Furunes

Sak: 15/03763-6

Dato: 08.09.2015

Uttalelse fra Det humanistiske fakultet til NESH' høring på reviderte nasjonale forskningsetiske retningslinjer

Det humanistiske fakultet mottok høringen i brev datert den 8. juni 2015. Den interne fristen for høringsuttalelse som fakultetet må overholde, er i dag, den 9. september 2015.

For å involvere flest mulig av dem høringen har relevans for, ble høringen både sendt til samtlige ansatte ved Det humanistiske fakultet (e-post den 11. august 2015), og senere (den 24. august 2015) til fakultetets seks enheter v/leder med oppfordring om å følge opp høringen internt på enhetene. Fakultetet oppfordret ansatte så vel som enhetsledere til å sende inn sine evt. merknader og innspill enten direkte til NESH innen 18. september eller til fakultetet innen 5. september. Fakultetet har ikke mottatt noen uttalelser fra verken ansatte eller enhetene om høringen.

Høringen innbefatter to høringsnotater;

1. NESH' Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi (de generelle retningslinjene, sist revidert i 2006), samt
2. NESH' Forskningsetiske retningslinjer for Internettforskning

NESH ber høringsinstansene om innspill til begge revisjonsarbeidene og spør:

- a. Er det sentrale momenter som bør omformuleres eller passasjer som bør kortes inn eller skrives om?
- b. Er det andre relevante forhold ved forskerhverdagen som ikke er tilstrekkelig belyst?
- c. Har det oppstått nye utfordringer som ikke er drøftet?

Doktorgradsutvalget ved Det humanistiske fakultet (DUHUM) behandlet høringen i møtet den 26. august 2015 (sak 53/15). Merknadene og kommentarene fra utvalgsmedlemmene danner grunnlag for fakultetets hørings svar.

Kommentarer fra Det humanistiske fakultet om NESH' reviderte forskningsetiske retningslinjer

Det humanistiske fakultet er alt overveiende positiv til de foreliggende reviderte nasjonale forskningsetiske retningslinjene (de generelle så vel som dem om internettforskning), men har følgende merknader til høringsnotatene:

Ad punkt 29 om medforfatterskap:

Fakultetet etterspør bakgrunnen for at NESH har valgt å endre retningslinjene for medforfatterskap på et forskningsarbeid. Det nye punkt 29 om medforfatterskap framstår som utydelig, i motsetning til de tidligere NESH-kriteriene. Lavere krav til hva slas bidrag som berettiger medforfatterstatus, kan bli særlig problematisk i relasjonen mellom ph.d.-kandidater og deres veiledere. Det å delta i planleggingen av et ph.d.-prosjekt hører for eksempel selvfølgelig til blant de sentrale veilederoppgavene uavhengig av om ph.d.-kandidaten skriver en monografi eller en artikkelbasert avhandling. Dersom begrepet

«medforfatter» blir mer utflytende, slik det framstår i høringsnotatet, risikerer man både flere gråsone-medforfattere og utidig press fra flere kategorier bidragsytere.

Andre innspill:

Høringsnotatene inneholder for øvrig flere momenter og avsnitt som strengt tatt ikke kan sies å være forskningsetisk relevante og som man derfor bør vurdere å ta ut av retningslinjene. Det vil være en fordel med tanke på at dokumentene dermed i beste fall kan strammes inn/kortes ned - og derigjennom både bli mer tilgjengelige og mer brukervennlige. Ett eksempel på dette er side 12 i de generelle forskningsetiske retningslinjene om det spesielle ansvaret for å opprettholde og videreutvikle norsk som forskningsspråk. Retningslinjene for internettforskning kunne på side 4 gjerne nevnt forskernes plikt til å arbeide ut i fra en grunnleggende respekt også for dyreverdet. For øvrig er det bra å her påpeke kontekstens integritet i tillegg til forskningsdeltakeres integritet (s.5).

Generelt:

Retningslinjene bør gjennomgås nøye for å rette ortografiske feil og småord som mangler. Retningslinjene kunne videre med fordel ha vært strukturert med utgangspunkt i og klar referanse til de 14 punktene i NESH' plakaten over de generelle forskningsetiske retningslinjene. At disse utfyllende reviderte retningslinjene består av 47 punkter er uheldig.

Alexandre Dessingué
prodekan for forskning

Saksbehandler: Jeanette Rollheim, tlf.: 51833564